

Akademický rok 2018/2019

Bakalářská práce – posudek oponentky

Jméno a příjmení studentky:

Tereza Vinklárková

Název práce:

Too cool to pretend to care

Slovní hodnocení:

Tereza Vinklárková rozhodně ví, co dělá. Pracuje s médiem, které je jí vlastní, s prostředím, kterému rozumí, a s obavami, které sdílí se svou generací – tedy s lidmi narozenými kolem a po roce 1989. Jí zvolené médium videa odkazuje k současnému vnímání a zpracovávání informací, délka i forma je určena kontextem (internet, sociální sítě), což na jednu stranu v mnohém ulehčuje podobu práce, na druhou stranu ale přináší nejistoty ohledně recipienta videa. Vybrané téma je velmi aktuální a palčivé, ale Tereze se daří k němu nalézat netriviální a nesamozřejmý přístup. Práce *Too cool to pretend to care* je pak především sebevědomým výstupem, který trpí jen drobnými nedostatky.

*

Jako výchozí prostředí pro kritické zpracování tématu geoinženýrství si Tereza příznačně vybrala sociální sítě a vlogy, skrze které vyjadřuje naše – a možná ještě o kus mladší – generace své názory a potřeby, ale prostřednictvím nichž je také formován nový typ komunikace (chatovací okna, diskuze vedená skrze vlákno komentářů) nebo reprodukční práce (tutoriály o česání a líčení, ASMR videa apod.). Navíc si prostředí sociálních sítí (Facebooku, Instagramu) Tereza ohmatala již dříve v předchozích projektech – kde také podobně jako ve své bakalářské práci sama vystupovala –, proto lze její práci vnímat i v této kontinuitě, což hodnotím kladně.

Vlogy jsou založeny na důmyslném brandingu, osobnosti vlogera, ale také na zprostředkování něčeho, co je nám dobře známé. Vlogeri nás informují o všem možném, ale ti nejúspěšnější nikdy nepřekračují konformní zónu. Alespoň tak prý fungují sociální sítě: úspěšnost příspěvku je do velké míry založena na tom, že nám neříká nic neznámého. A snad nás ani neděsí. A proto i vlogerka v Terezině videu může situaci s výzkumy, které mají vést k zužitkování oxidu uhličitého nacházejícího se ve vzduchu, glosovat slovy: „Můžeme se tedy těšit, že v příštích pár letech bude tenhle princip fungovat i u nás a globální oteplování už nás nebude strašit.“ Ironie je to hořká, ale v kontextu práce sympatická.

Kromě experimentů s oxidem uhličitým, který způsobuje oteplování planety, popisuje autorka v druhém videu v rámci své práce *Too cool to pretend to care* také probíhající pokusy se solárním geoinženýrstvím, kdy se do atmosféry pomocí letadel vstřikují aerosoly. Tak se má ochlazovat zemský povrch odrazem slunečního světla ještě předtím, než dosáhne povrchu. Metoda je to samozřejmě úplně absurdní, protože zatímco pokusy prováděné na severní polokouli možná můžou pomoci s oteplením této části světa, v té druhé – na jižní polokouli – mohou způsobit ještě větší sucho. Pokud se má tedy efektivně bojovat s klimatickou změnou nebo – spíše realisticky – zmírňovat její dopady, je třeba cílit na velké hráče v globálním trhu s fosilními palivy. Čehož si je Tereza dobře vědoma, proto videa končí vytrolleným logem ropné společnosti Shell.

Obě videa tak dobře fungují spolu, jen si dovolím říct, že prvně sestříhané video – o zkapalňování oxidu uhličitého – působí dojmem, že mu bylo věnováno více prostoru a času. Proto jsou zde mnohem lépe sestříhané a prokládané jednotlivé záběry, které sem tam doplňují informace, kdežto video o vstřikování aerosolů za tím prvním trochu pokulhává. První video také působí mnohem dynamičtěji a více znejistujícím dojmem, protože se sem tam objeví až nepatřičné momenty. A ani ironii se už v druhém videu tolik nedaří, což je trochu škoda.

Poslední věc, na kterou bych ráda upozornila, je v úvodu zmíněná rozpačitost v cílení na publikum videí. Na jednu stranu zprostředkovávají videa svou formou, zkratkovitým střihem a nejistým chováním protagonistky určitou naivitu a „home-made image“ vlogerského „řemesla“, na druhou stranu by bylo dobré o práci uvažovat také v kontextu galerijní prezentace (což bude asi nejčastější prostředí pro vnímání diváka – a i připravovaná instalace má pořád blíže k umělecké prezentaci než internetovému rozhraní). To by pak – dle mého názoru, ale opravdu asi záleží na kontextu vnímání díla – obnášelo propracovanější práci s dynamikou obrazů a především s vlastní postavou vlogerky (která je ve videích také skoro více pozorovatelkou než průvodkyní, přesto si myslím, že role vlogera či vlogerky spočívá do velké míry i v aktivním osobním přístupu a interpretaci daného tématu, což by si zasloužila i samotná videa), ale také s vnitřním narativem – tedy neexponovat jen scénář, ale být si vědom i toho, co video říká samo o sobě.

*

Otázky k rozpravě:

Jak by si Tereza představovala ideální prostředí pro vnímání její práce? Nezvažuje například její umístění na youtube?

Jak by autorka okomentovala svou práci se střihem? Případně jaký je její přístup ke skládání jednotlivých záběrů?

A poslední – jaká je role protagonistky ve videích? Jak pracuje s touto postavou?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracovala:

Mgr. Anna Remešová

Datum:

3/6/2019